

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 19 kwietnia 2011 r.

w sprawie sprawozdania wyborczego Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej Jarosława Kaczyńskiego

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 87h ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 72, poz. 467, Nr 201, poz. 1327 i Nr 212, poz. 1385)

postanawia

odrzuć sprawozdanie wyborcze Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Jarosława Kaczyńskiego o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, związanych z udziałem w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r. **z powodu naruszenia** art. 85 ust. 1-3 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Jarosława Kaczyńskiego przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie wyborcze w dniu 28 września 2010 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 87g ust. 1 ustawy.

Do sprawozdania dołączono opinię biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Sprawozdanie wyborcze zostało sporządzone zgodnie z wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2010 r. w sprawie określenia wzoru sprawozdania wyborczego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 115, poz. 769).

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 87h ust. 5 ustawy, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania wyborczego.

W wyniku badania sprawozdania wyborczego i załączonych do niego dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią biegłego rewidenta i wyjaśnieniami pełnomocnika finansowego Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła, co następuje.

Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Jarosława Kaczyńskiego wykazał w sprawozdaniu finansowym przychody na cele związane z wyborami w wysokości 14.600.024,00 zł. Środki te gromadzone były na jednym rachunku bankowym o nr 89 1020 1026 0000 1202 0170 4006, prowadzonym w banku PKO BP S.A.

Do umowy rachunku bankowego Komitetu zostały wprowadzone zastrzeżenia o wymaganym sposobie dokonywania wpłat na rzecz komitetu wyborczego, o dopuszczalnym źródle pozyskiwania środków finansowych przez komitet, a także o dopuszczalnym terminie dokonywania wpłat.

Środki finansowe Komitetu pochodziły z wpłat dokonywanych wyłącznie z Funduszu Wyborczego partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość (14.600.000 zł) oraz z odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym Komitetu (24,04 zł). Komitet wyborczy nie zaciągał na potrzeby kampanii wyborczej kredytów bankowych.

Wydatki Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Jarosława Kaczyńskiego zostały wykazane w kwocie 14.599.327,14 zł. Nie przekroczyły one limitu, określonego w § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2010 r. w sprawie podwyższenia kwoty wydatków komitetu wyborczego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 67, poz. 430).

Wydatki Komitetu na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy, w tym w prasie w rozumieniu prawa prasowego, jak wynika z opinii biegłego rewidenta badającego sprawozdanie wyborcze Komitetu, wyniosły 10.237.707,07 zł i stanowiły 70,12% dopuszczalnego ustawowo limitu wydatków na kampanię wyborczą Komitetu.

Wydatki Komitetu zostały przeznaczone na cele związane z wyborami.

Nadwyżka pozyskanych przez Komitet środków nad poniesionymi wydatkami wyniosła 697,00 zł. Środki te, zgodnie z art. 87g ust. 8 ustawy, zostały w dniu 26 sierpnia 2010 r. przekazane na rzecz instytucji charytatywnej — Fundacji Dzieciom „Zdążyć z pomocą”.

Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Jarosława Kaczyńskiego poinformował Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu swojej strony internetowej i jej adresie w dniu 30 kwietnia 2010 r., tj. w terminie określonym w art. 84 ust. 3 ustawy.

W wyniku analizy zapisów historii rachunku bankowego Komitetu, dokumentów potwierdzających wydatki Komitetu, a także wyjaśnień pełnomocnika finansowego Komitetu z dnia 25 marca 2011 r., Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła, że część wydatków Komitetu Wyborczego na łączną kwotę 6 938,12 zł została sfinansowana gotówką przez osoby fizyczne z ich prywatnych środków, a następnie środki te, na podstawie przedstawionych przez te osoby faktur, zostały im zwrócone ze środków Komitetu przelewem na ich rachunki bankowe. Dotyczyło to zapłaty za następujące faktury VAT:

- nr F/000453/L/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r., wystawioną przez firmę LAMINEX Irena i Aleksander Kamienieccy z Warszawy na kwotę 517,01 zł,
- nr 35/2010 z dnia 23 czerwca 2010 r., wystawioną przez firmę „Handel Obwoźny Kwiatami Magdalena Wilk” z Warszawy na kwotę 395,00 zł,
- nr 307/M/255040 z dnia 1 czerwca 2010 r., wystawioną przez IKEA Retail Sp. z o.o. z Warszawy na kwotę 2.999,97 zł,
- nr 307/M/256433 z dnia 8 czerwca 2010 r., wystawioną przez IKEA Retail Sp. z o.o. z Warszawy na kwotę 1.999,98 zł,
- nr 2010-14-105069 z dnia 8 czerwca 2010 r., wystawioną przez LEROY-MERLIN POLSKA Sp. z o.o. z Warszawy na kwotę 89,00 zł,
- nr 1649/10 z dnia 31 maja 2010 r., wystawioną przez Główną Księgarnię Naukową im. B. Prusa w Warszawie na kwotę 937,16 zł.

Ponadto wydatki Komitetu na łączną kwotę 564,00 zł zostały sfinansowane gotówką przez osoby fizyczne z ich prywatnych środków, a następnie środki te, na podstawie przedstawionych przez te osoby faktur, zostały im zwrócone gotówką przez pracownika Komitetu Wyborczego, któremu z kolei Komitet zwrócił te środki przelewem na należący do niego rachunek bankowy. Dotyczyło to zapłaty za następujące faktury VAT:

- nr FV 2010/SUR/19 929 z dnia 7 maja 2010 r., wystawioną przez Real sp. z o.o. i sp. komandytowa z Warszawy na kwotę 359,00 zł,
- nr 70/3151/2010 z dnia 7 maja 2010 r., wystawioną przez HDS Polska Sp. z o.o. z Warszawy na kwotę 205 zł.

Taki sposób finansowania zobowiązań finansowych jest sprzeczny z art. 85 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, który ściśle określa katalog dozwolonych źródeł, z których mogą pochodzić środki finansowe komitetu wyborczego. Zgodnie z dyspozycją art. 85 ustawy środki finansowe mogą pochodzić wyłącznie z:

- 1) wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (art. 85 ust. 1 *in principio*);
- 2) wpłat funduszków wyborczych partii politycznych (art. 85 ust. 1 *in fine*);
- 3) kredytów bankowych zaciągniętych przez komitet wyborczy na cele związane z wyborami (art. 85 ust. 3).

Ponadto, jedynymi wartościami niepieniężnymi, które komitet wyborczy może przyjmować, są nieodpłatne usługi polegające na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne (art. 85 ust. 2).

Komitet wyborczy nie może zatem pozyskiwać środków finansowych z innych źródeł lub w inny sposób, np. w drodze pożyczek od osób prawnych (w tym partii politycznych) oraz pożyczek od osób fizycznych. Sąd Najwyższy, rozpatrując skargi na odrzucenie sprawozdań finansowych partii politycznych, zakwalifikował jednoznacznie opisane wyżej operacje finansowe, polegające na przyjęciu pożyczek od osób fizycznych, jako niedozwolone „swoiste kredytowanie przez osoby fizyczne” (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2009 r., sygn. akt III SW 47/09 oraz z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt III SW 390/10 i III SW 391/10).

Utrwalone stanowisko Sądu Najwyższego znajduje, zdaniem Państwowej Komisji Wyborczej, w pełni zastosowanie do finansowania komitetów wyborczych kandydatów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zarówno przepisy (art. 24) ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 46, poz. 499, z późn. zm.), jak też powołane przepisy ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej regulują wyczerpująco katalog dozwolonych źródeł pozyskiwania środków finansowych i nie przewidują finansowania w drodze pożyczek pozyskiwanych z jakichkolwiek źródeł.

Naruszenie przez Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta RP Jarosława Kaczyńskiego art. 85 ust. 1-3 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, na podstawie art. 87h ust. 1 pkt. 3 lit. b ustawy, przesłankę odrzucenia sprawozdania wyborczego Komitetu.

Przepis art. 87h ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ma przy tym charakter kategoryczny i nie pozostawia

żadnego marginesu ocen, np. uwzględniania proporcji kwoty środków pozyskanych z naruszeniem art. 85 ustawy do ogólnej kwoty przychodów komitetu wyborczego, ani też tego, czy naruszenie wskazanych przepisów nastąpiło w sposób umyślny, czy też z powodu niezajomości przepisów ustawy wśród osób współpracujących z komitetem.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania wyborczego Komitetu, dokumentów do niego załączonych, opinii biegłego rewidenta oraz wyjaśnień udzielonych przez pełnomocnika finansowego Komitetu, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia komitetowi przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia niniejszego postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Stefan J. Jaworski*

Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Jan Kacprzak*

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Maria Grzelka, Andrzej Kisielewicz, Andrzej Mączyński, Janusz Niemcewicz, Włodzimierz Rymś, Stanisław Zabłocki*